

Ütopiya

Biz bir bilim platformu geliştirme peşindeyiz. Ütopiya olarak, Türkiye'nin (ve hatta dünyanın) gördüğü en kapsamlı bilim platformunu geliştirmeye çalışıyoruz! Bu platform, bilimseverlerin birbiriyle etkileşime geçebilmesini, okulda göremedikleri eğitimi görebilmelerini, kendilerine özel eğitim programları hazırlayabilmelerini, akademisyen ve uzmanlarla bilimseverleri buluşturabilmeyi ve daha nice detayı mümkün kılacak! www.utopiya.org

Ütopiya Telif Protokolü

Ütopiya, olarak bilginin hiçbir kimseye ait olmadığını ve bunun yüce insan toplumuna ait olduğunu savunur, bu bilgiye ücretsiz ulaşım sağlama çabası içerisine gireriz. Değerli aydınların yazmış olduğu bilgilerin telif hakları kendilerine aittir, PDF dokümanlar Değerli aydınlar tarafından yazılmış bilimsel yazıların Telif Hakkı yayınlanan Kitap, Dergi, Sempozyum Bildirisi, Ansiklopedi Bölümü vb. yayın yapan kuruluşa aittir, bu Yazılar ve PDF dokümanlar yazarın kendi bilgisi ve isteği doğrultusunda bu platform üzerinde yayına girmiştir, oluşacak her hangi bir telif hakkı problemi hiçbir şekilde Ütopiya sorumlu değildir.

Yazar Bilgileri

Yazar utopiya.org Kullanıcı Adı: salih_sari

Yazar Adı: Salih SARI

Yazar Ünvan: Tarihçi

ORCID iD : 0009-0007-1326-6640

Yazar E-posta: salihxsari@gmail.com

Yayın Tarihi : 2022-09-18 17:51:06

Hitit Uygarlığı Genel Hatları

Hitit Uygarlığı, Anadolu'da ilk çağlarda kurulan uygarlıklardandır. İlk Çağda Anadolu'da ilk devleti kurmuş olan toplum Hititlerdir. Hititler, MÖ 2000 başlarında Kafkaslar üzerinden Anadolu'ya gelerek Kızılırmak çevresindeki topraklara yerleşmişler. Hattuşaş 'ı başkent yapıp bir devlet kuran Hititler, MÖ 1450 yıllarında büyük bir imparatorluk hâline geldiler.

Dünyanın ilk yazılı antlaşması olan *Kadeş Barış Antlaşması*, Hititlerle Mısırlılar arasında imzalanmıştır (MÖ 1280). Hititlerde devlet yönetiminde başta kral bulunurdu. Ancak kralın yetkileri, sonsuz ve sınırsız değildi. Yetkileri "*Pankuş*" adı verilen bir meclis tarafından sınırlandırılmıştı. Ülke yönetiminde kraliçe, kraldan sonra en yetkili kişi sayılırdı.

HİTİT MİTOLOJİSİ

Hitit mitolojisi, Mezopotamya kaynaklarından esinlenmiş olmakla beraber, Hatti ve Hurri etkisinde kalmıştır. Hititler, ele geçirdikleri bölgelerde tapınılan tanrı ve tanrıçalara gösterdikleri saygıdan ve onları da yerel ölçekte bile olsa tanımalarından dolayı "bin tanrılı halk" adını almıştır.

Hititler, Eski Krallık döneminde *Hint-Avrupa* ve *Hatti* kökenli tanrıları benimserlerken, daha sonraları Hurri, hatta Mezopotamya kökenli tanrıları da benimsemişlerdir. Hititler'de Mezopotamya tanrıçası *İştar* da çeşitli adlarla anılmakta ve büyük önem taşımaktaydı. Bununla birlikte aynı kökenden suların tanrısı *Ea* ve *Damnika*, Güneş tanrısı *Şamaş* ve karısı *Aya* ve Ay tanrısı *Sin*, Hitit panteonunda yer almışlardır.

TANRILARA İNANIŞ

Bir çok doğa olayını tanrılara bağlayan Hititler, onları insan şekilli (*antropomorfik*) olarak düşünmekteydiler. Tanrılar acıkmak, susamak, hastalanmak, öfkelenmek gibi insani özellikler taşımaktaydılar. Tanrıları kızıp gittiğinde ona bağlı olan tüm doğa olayları bundan etkilenmekte ve Hititler Tanrıların dönüşünü kurbanlar ve sunularla kutlamaktaydılar.

HİTİTLERDE İNANÇ SİSTEMİ

HİTİT DİNİ

Hitit dini çok tanrılı bir dindir; panteonun (tanrılar ailesi) içinde binlerce tanrı ve tanrıça vardır ve bunların pek çoğu diğer kavimlerin dinlerinden alınmıştır.

Hititlerde tanrılar tıpkı insanlar gibidir. Fiziki şekilleri insan gibi olduğu kadar, ruhen de onlarla aynı olup, insanlar gibi yerler,içerler,kendilerine iyi bakıldığı sürece insanlara iyilik ederler; ancak ihmal edil-dikleri zaman hemen intikam almaya, insanları en acımasız yöntemlerle cezalandırmaya hazırdırlar. Bir Hitit metni insanlarla tanrıları birbirleriyle kıyaslamakta ve tanrı- insan ilişkilerini bey - hizmetçi ilişkilerine benzetmektedir. Hitit devletinin panteonu Anadolu ve Suriye şehirlerinin çeşitli yerel panteonlarının zamanla bir araya getirilip birleştirilmesinden oluşmuştur.

HİTİT SİYASAL YAPISI

Siyasal yapısı itibariyle Hitit Devleti, Kral ve üyeleri kraliyet ailesinden gelen kişilerden oluşan politik bir kurumdur. Yönetimin politik organı Panku'dur (İmparatorluk Meclisi). Herhangi bir politik sorun olduğunda Panku Kral tarafından toplantıya çağırılmaktaydı.

Hitit Kraliyet ailesi, dışarıya karşı kapalı bir topluluk değildi. Krallık kalıtsaldı, ancak, Kral olabilecek birinci ve ikinci dereceden erkek olmaması durumunda, birinci dereceden bir prensesin eşi de Kral olabilirdi. Kral tarafından belirtilen veliahdın Panku'nun onayını aldıktan sonra bağlılık yemini etmesi gerekiyordu. Krallık yanında, kurumsallaşmış bir Kraliçelik de vardı. Kraliçenin politik hayatta önemli görevler üstlendiği III. Hattuşili'nin eşi Puduhepa'nın icraatlarından anlaşılmaktadır. Ancak Hitit devlet yapısında Kral, mutlak güçtü.

HİTİT TANRILARI

Hititlerin yerel kült merkezlerinde çeşitli ayinler düzenledikleri pek çok tanrı ve tanrıçaları vardı. Panteonda tam bin tanrının olduğu bizzat Hititler tarafından çeşitli vesilelerle belirtilmiştir. Ancak şimdiye kadar çivi yazılı metin ciltlerinde altı yüzün üzerinde tanrı ismi ortaya çıkarılmıştır.

- **Alalu** veya **Alala** , [Mezopotamya](#) ve [Hurri](#) mitolojisinde ilkel bir figürdü . [Emar'dan](#) gelen belgelerden de tanınır . Bu üç bağlamda rolü aynı olmasa da, üç versiyonun da aynı kökeni paylaştığı kabul edilir. *Kumarbi Döngüsü'nde* tanrıların en eski kralı rolünü oynayan Hurri Alalu, en iyi bilinenidir ve karşılaştırmalı mitolojiye odaklanan bilimde yaygın olarak tartışılır, ancak Mezopotamya Alala'nın bu varlıkla ilgili en eski geleneği temsil ettiği kabul edilir. Bununla birlikte, adının kesin etimolojisi bilinmemektedir ve muhtemelen ne [Sümer](#) ne de [Sami dilidir](#) . Hem Hurri hem de Mezopotamya kaynakları onunla [Anu](#) arasında bir ilişki olduğunu doğrular , ancak doğası kültürler arasında değişir.

- Kaynak: “<https://en.wikipedia.org/wiki/Alalu>”
- **Anu** veya **An**, (“yukarı” ya da “gök”) gök tanrısıdır ve bu yüzden –“coğrafi” olarak da Mezopotamya tanrılarının en önemlisidir. Belki de insanlardan çok uzakta olmasından, onun yer tanrıçası Uraš’la mı yoksa Antum (“gök tanrıçası”) diye biriyle mi evli olduğu tam olarak bilinmemektedir. Ama kesin olarak bilinen onun çok sayıda tanrının babası olduğudur, bunların arasında büyük Innina da vardır, bazı cinler de kendilerini onun çocuğu olarak tanımlar. An özellikle Uruk kentinde saygı görmüş, ama bu, korku içeren, kesinlikle sevgi ile yumuşatılmış bir saygı değildir. Bu gök tanrısı insanlar için çok yabancı, çok sevimsiz ve tahmin edilemeyecek kadar tehlikelidir.
 - Kaynak: Ceyda Kılınç, *Mitoloji Sözlüğü*, İlya İzmir Yay., İzmir 2018, s.58.
- **Aranzah (Dicle Nehri)**: Anu ve Kumarbi’nin çocuğu, Fırtına Tanrısı ve Taşmışu’nun erkek kardeşidir.
 - Kaynak: “<http://www.mistikalem.com/mitoloji/hitit-mitolojisinin-tanri-ve-tanricalari-haberi-9284>”
- **EA**: Eski tabletlerin muhafızı olan ve iki yüzlü olarak omuzlarından fışkıran sularla oluşmuş bir nehir ile betimlenmiştir. Eski Hitit Dönemi belgelerinde geçmemesine rağmen MÖ 14. Yüzyıl siyasi antlaşmalarında görülür. Bu tanrının veziri **İzzummi (Uşmu)** ve karısı ise **Damkina**’dır.

Mezopotamya’da bereketi temsil eden bu tanrı, Hurri mitlerinde Bilgeliğin Kralı olarak anılmış ve MÖ 1. bin yıla kadar işlevini sürdürmüştür. Ayrıca Yazılıkaya açık hava panteonunda EA, sırasıyla **Teşup, Taşmışu, Kumarbi, İştar-Şauşga** ve hizmetçileri **Ninatta-Kulitta** ile beraber listelenmiştir.

 - Kaynak: “<http://www.mistikalem.com/mitoloji/hitit-mitolojisinin-tanri-ve-tanricalari-haberi-9284>”

Değerli AYDINLANMIŞ yukarıda sizlere dört adet Hitit tanrısı örneği verdik. Bizler burada Biline bin tanrıyı ve keşfedilen altı yüz tanrıyı tek tek burada sizlere sıralayamayacağımız için dört örnek vererek üzerinden geçiyoruz ve burada yazımızın sonuna gelmiş bulunmaktayız unutmayın! Karanlığa bilgelik ile ışık tutun.

Kaynakça

- **Alalu**: “<https://en.wikipedia.org/wiki/Alalu>”
- **Anu**: KILINÇ, Ceyda, *Mitoloji Sözlüğü*, İlya İzmir Yay., C.1, S.322, İzmir 2018, s.385.

- **Aranzah ve EA:** “<http://www.mistikalem.com/mitoloji/hitit-mitolojisinin-tanri-ve-tanricalari-haberi-9284>”
- KLINGER, J rg, *Hititler*, Alfa yay., İstanbul 2019, s.158.
- Nar ın, Ali, *Hurriler*, Halk Kitabevi yay., İstanbul 2020, s.128.

Atıfta Bulunma Protokolü

Ütopya, da ıtmış olduğu bilgiyi kimler kullanıyor bilmek zorundadır, bu sebeple atıfta bulunulan yazıların ve yayınlanan bilgilerin nerede yayınlandığını öğrenmek için reference@utopiya.org elektronik posta adresine bir örnek dosyasını göndermek zorundadır, aksi halde İNTİHAL! yapmış olursun.
...Usul Esasa Mukaddemdir...